

40-års jubileumsberetning. Forord.

Stoffet til denne beretning er delvis tatt fra 20-årsberetningen i 1987 med en del tilføyelser og nye ting som har skjedd oppgjennom årene. I tillegg også på erindring fra første tid.

Komiteen for dette jubileet har i samråd med styret gått inn for å skrive beretningen i A 4 format, og gir herved noen pekepinner for ei skikkelig beretning om 10 år og da på 50-årsmarkeringen. Vi vil allerede anbefale utgivelse i bokformat og med billedstoff.

Dette må være en forutsetning i ei tid der vi kan leke oss med data og de muligheter vi her har.

Komiteen takker for velvilje i form av opplysninger og stoff som er tatt inn i beretningen.

Komiteen håper på en vellykket framtid for Selbu Orienteringsklubb, og vi sier
“LYKKE TIL”

Skriv, opplysninger og kilder:

20-årsberetningen v/ Øystein Belsvik

Per Birger Tørum

Jardar Sandstad

Ola I. Hårstad

Tiden før klubben ble stiftet.

Orientering er en sport av forholdsvis ung alder i Trøndelag og da enda nyere i Selbu. Sportsklubben Freidig var av de klubbene som var først ute og fikk til brukbare kart etter datidens krav og forhold. Også Selbu fikk nytte godt av at Freidig kastet sitt blikk på om rådene i Haugene og Innbygda og fikk kart over ganske store områder her. Om det var med tanke for å få opp interessen for o-sporten utover distriktene eller det var mangel på nye områder når det gjaldt kart skal være usagt. I alle fall har vi mye å takke Freidig for at vi kom så godt i gang her i Selbu.

Men forut for dette var det gjort forsøk tidligere med innføring av orientering her i Selbu. Inge Krogstad, Kristen Kvello og Reidar Morseth Gjorde forsøk med å lage o-løp med de hjelpemidler de da rådde over og selv kunne framskaffe.

I 1947, 20 år før Selbu o-klubb ble stiftet ble o-løp arrangert på "Sjursøya" ved Ausa på datidens dårlige rektangelkart i målestokk 1 : 50.000 Reidar Morseth sto som arrangør og et titall personer stilte til start i ei voldsom krevende løype der vi måtte opp Vikabjørnga for i det heletatt å finne første post. Løpet var ca. 15 km med 8 poster. Bare en mann fullførte. Trass i en liten innføring før start i o-sportens mysterier må vi si at vi var ganske så lite erfarne når det gjalt kart og kompass, men interessen og iveren var det ingen ting å si på. O-løp denne gang var slik at post for post måtte finnes for muligheten å komme videre. På posten fikk du se en liten kartbit opphengt der neste post var inntegnet og du selv måtte tegne inn på ditt eget løpskart.

Et utspill for å få opp interessen for o-sporten i dalføret kom da STOK prøvde noe de kalte sonekonkurranser i orientering i 1958. Kristen Kvello sender brev til alle idrettslag i bygda fra orienteringsavdelinga i Mebond Idrettslag. Her inviteres det til kompassmarsj hvor det er innlagt 7-8 poster, etter et på forhånd opptegnet kompassløps-kart. Lengde 1.200 m, klasser: 11-16 år. Instruksjon gis en time før start, ta med blyant, kompass utlånes. Velkommen til bygdas første offisielle orienteringskonkurranse. (Kristen var som Ø.B. skriver i sin 20-årsberetning trulig den eneste som var i orienteringsavdelinga i Mebond Idrettslag)

Dette skapte litt mer interesse for o-sporten. Men det manglet fortsatt mye for å komme i gang. Først da de nevnte Freidigkartene kom ble en viktig forutsetning oppfylt. Noen ganske få Selbygger dristet seg til å starte i løp som Freidig arrangerte men noen stor interesse ble det ikke.

Opptakten til, og starten av Selbu Orienteringsklubb:

Selve katalysatoren i den prosessen som førte fram mot klubbannelsen i 1967 ble nok en gang Kristen Kvello. Han var da idrettskonsulent i Sør-Trøndelag, og foreslo Selbu som prøvebygd for et O-sportfremstøt som skulle settes i gang av o-kretsen. Blant de "utskremte" som kom med kurs og treningsløp var Stig Berge. I et intervju i forbindelse med NM-arrangementet i 1974 sier han at det var med stor spenning han forlot bygda; ville det bli igjen noe av aktiviteten ut over kurstiden?

Opplegget hadde vært bl.a. 20 treningsløp innen snøen la seg over skogene høsten 1967.

Med den interessen som var vist i løpet av sommersesongen var det nå helt naturlig, og for enkelte en selvfølge at det ble innkalt til konstituerende møte for Selbu-oklubb den 17. Desember 1967 (en søndag) Klubben fikk da også navnet sitt, og favnet alt fra

starten hele bygda. Alt på dette møtet var det da også representanter fra ulike grender i bygda.

Det ble arbeidet godt i startfasen, og allerede i 1969 kunne således den nevnte Stig Berge komme tilbake til Selbu for å vinne Trøndersk mesterskap i et fullt ut velregissert arrangement av den ferske o-klubben!

Selbu Orienteringsklubb ble stiftet 17. desember 1967. 15 personer var tilstede på stiftelsesmøtet som ble holdt på Sørensens kafe.

Ola I. Hårstad ble valgt som klubbens første formann.

De øvrige medlemmer i styret var:

Nestformann	Tomas Uthus
Sekretær	Tomas Mogård
Kasserer	Tomas Mosleth
Styremedlem	Per Birger Tørum

Varamedlemmer: Ingebrigt Garberg, Bjørn Berger, Mali Kulseth.

Ledere 1967 - 2007

Formannen velges for ett år fram til neste årsmøte som holdes i november/desember. Her følger en oversikt over klubbens formenn/ledere.

<u>År</u>	<u>Klubbens leder</u>	<u>År</u>	<u>Klubbens leder</u>
1967 *	Ola I. Hårstad		
1968	Ola I. Hårstad	1988	Jardar Sandstad
1969	Ola I. Hårstad	1989	Jardar Sandstad
1970	Ola I. Hårstad	1990	Jardar Sandstad
1971	Tomas Uthus	1991	Jardar Sandstad
1972	Per Birger Tørum	1992	Håvar Brevik
1973	Per Birger Tørum	1993	Per Birger Tørum
1974	Per Birger Tørum	1994	Bjørn Wagnild
1975	Per Birger Tørum	1995	Bjørn Wagnild
1976	Ola Morten Eidem	1996	Bjørn Wagnild
1977	Ola Morten Eidem	1997	Bjørn Wagnild
1978	Ola A. Hårstad	1998	Karin Galaaen
1979	Ola A. Hårstad	1999	Karin Galaaen
1980	Per Birger Tørum	2000	Terje Korsvold
1981	Ola I. Hårstad	2001	Terje Korsvold
1982	Ola I. Hårstad	2002	Terje Korsvold
1983	Ola I. Hårstad	2003	Terje Korsvold
1984	Ola I. Hårstad	2004	Terje Korsvold
1985	Ola I. Hårstad	2005	Knut Gjertsen
1986	Jardar Sandstad	2006	Knut Gjertsen
1987	Jardar Sandstad	2007	Bjørn Wagnild

* Ola I. var i praksis leder fra våren 1967 og fram til han ble valgt som formann på stiftelsesmøte 17.12.1967.

De første åra:

Etter stiftelsesmøte 17. Desember 67 ble det med det aller første, etter å ha kommet fram til lover for den nye klubben, sendt søknad om opptagelse til Norges

Idrettsforbund (NIF) og Norges Orienteringsforbund.(NOF) Allerede 26.01.1968 kom melding om at vi var tatt opp som medlem i NIF. Søknaden om medlemskap i NOF lot vente på seg. Etter forespørsel fra oss, fikk vi til svar at det ikke var kommet noe søknad fra oss. Det viste seg at brevet om opptagelse , som var sendt gjennom Sør-Tr.lag O-krets var forlagt her. Og ikke før 21.09.1968 fikk vi melding om at medlemskapet i NOF var i orden.

Økonomien var det som bekymret oss mest fra starten. Inntektene var beskjedne. Etter heftig debatt i formannskapet i Selbu ble vi tildelt et beskjedent beløp på kr. 300,-. Etter den teid har imidlertid Selbu kommune velvillig gitt gode tilskudd både for å hjelpe klubbens drift og støtte opp om kartarbeidet.

Aktiviteten i starten:

Treningsløp et 20-talls stk samt 61 medlemmer første året var i det vesentligste inntektene. Brutto omsetning i 1968 var kr. 4.840,-.

Klippetenger for kvittering på postene ble i et begrenset antall kjøpt inn.

I flg 15-årsberetningen for klubben fikk vi vårt eget stilrene merke og tilsvarende flagg. Både utforming og syng er signert Klara Hårstad, som således alene har æren for klubbens emblem.

Da klubben tok til med sine egne treningsløp i -68 var det også den samme Klara som sydde de første postflaggene, slik som Margit hadde sydd postflagg for Reidar i 1947. Å drive orientering uten o-kart sier seg selv ,blir vanskelig. For å skaffe tilveie penger for nye kart måtte det andre virkemidler til.

Dansesfester ble arrangert, men vår Columbus ble Odd Rygg som la opp til den første stormønstring av idrettslag i bygda til en spørrekonkurranse på Gimle allerede i 1969: "Kunnskapstevlinga." Tiltaket ble veldig populært, og etter hvert en årlig tradisjon, og ikke minst til glede for Selbu O-klubb's kartarbeid.

Det som ellers har båret klubben fram økonomisk er NM-arrangementet i -74 med bl.a. NM-lotteri og annonseinntekter. Her ble lagt ned en gigantisk dugnadsinnsats og i -81 fikk vi drive bingo i Neatun. Denne ble drevet i samfulle to vintre og det gjorde at klubben ble i stand til for alvor å se seg om etter nye kartprosjekt.

Det største løftet var å få erstattet dat 20 kvkm-kartet som Freidig hadde laget over Innbygdmarkene med et mer tidsmessig kart, til glede for de som ønsker å bruke marka også til o-sport. I tillegg til Freidigkartene fra 64/66 var det noen svart-hvitt-kart, fotografert av andre større kartblad over terreng på ytre og indre Selbustrand. Selbu o-klubb fikk vederlagsfritt overta de to Freidigkartene, over Haugene og Innbygdmarka, Så her fikk vi et skikkelig puff fremover.

Treningsløp har det bestandig vært, omtrent ett hver uke og med løyper av variert vanskelighetsgrad. Selbumesterskap var det allerede i 68 og klubbens første Selbumester ble Per Birger Tørum.

Neadalsmesterskap i samarbeid med o-gruppa i Tydal.

Klubb deltakelse i o-cupen ble det også fra tidlig på 70-tallet. Det beste vi oppnådde var da vi kom til 5. Runde i cupen i 1982. Vi var da nest best i midt-Norge bare utslått av Trollelg. Trondheims (Heimdal) klubben med et befolkningsgrunnlag omtrent 10 ganger så stort som Selbus samlede befolkning. En sterk innsats av o-klubbens poengplukkere i jubileumsåret etter 15 års virke.

I 1980 og 82 deltok klubben også i "Tiomila" v/ Stockholm i Sverige og i 2 år deltok vårt damelag i Jukolastafetten i Finland og gjorde der en flott insats ved å besette 45. Plassen av 450 lag. Også herrelaget deltok i jukolastafetten.

Klubbens aktive har fra en spe start da Per Birger Tørum var omtrent alene om å representere utafor bygda, blitt flere og flere. Oddstein Rygg og Bjørn Berger kom vel

raskest med i toppen, men siden den tid er det skjedd en utvikling som gjør det umulig å nevne alle hederlige plasseringer i kretsmesterskap og seire i kretssammenheng uten å bruke side etter side. Klubben er ennå ikke større enn at vi vet hvem som er de store blant oss innen sporten, men stor nok til at det ofte kunne være vanskelig å velge rette folk på et stafettlag. Klubben representerer et fullverdig konkurranse tilbud til både yngre og eldre.

Av sosiale tiltak kan nevnes turer til Idre Fjell med et 60-talls deltakere. Også flere treningssamlinger i Østersund med forskjellige arrangementer. I mange år var klubben den største når det gjaldt deltakelse i Ålen 2-dagers fjellorientering. Vi var oppe i 68 deltakere her.

Større arrangement:

Begrensede kartmuligheter til tross; Omtrent hvert år siden starten har o-klubben arrangert krets- og nasjonale o-løp med flere hundre deltakere. Sitt første større løp fikk klubben allerede i 1969 "Trøndersk mesterskap" som ble arrangert med start og innkomst på Åsbaret. Her ble bl.a. Stig Berge mester, og det var særlig moro å få hilse på han igjen i den sammenheng da han blant andre var med og tilrettela for at vi kom i gang i 67.

I 1983 fikk klubben også løp med Nordisk status da vi arrangerte Internasjonalt løp på Myråsen med over 800 deltakere.

I 1973 fikk klubben tildelt Norgesmesterskapet i langdistanseorientering. Dette var vi litt spent på, så en fortropp ble sendt til Dalsbygda i Os for å høste erfaringer året før det skulle arrangeres i Selbu. En stor komite fikk litt å bite i fram mot løpet. Her ble ikke bare klubbens medlemmer involvert, men takket være stor velvilje og dugnadsinnsats fra alle kanter kunne vi konstatere at alt klaffet til punkt å prikke.

Norgesmesterskapene.

I 1974 var alt klappet og klart for en stor løpsdag på det nye kartet over Moslettmarene. Som så mange av klubbens store o-løp hadde vært ikke vært av det aller beste. Også denne dagen skulle ikke bli noe unntak. Det slo til med, skal vi si, nedbørsrekord. Om det ikke betydde all verden for løperne, gikk det sikkert ut over publikumsbesøket. Men for all del dagen ble vellykket, og mye ros og heder kunne vi innkassere i etterkant. Løpermiddagen i Hyttvang, kvelden før løpet, der Selbu kommune var værtskap ble også minnerik, der det ble servert god gammeldags "Gjespåsmat" fra Selbu, med rømmegrøt, kjøttkaker og sviskegrøt. Kanskje ikke den beste opplading for løpet dagen etter.

I 1987 søkte Selbu o-klubb sammen med Freidig om NM individuelt 1990 og i 1988 fikk vi tildelt arrangementet.

Mye måtte avklares. Nytt kart over Vikvarvmarkene som allerede var under planlegging og arbeid, ble det satt fortgang på. Samarbeidet med Freidig var heller ikke uproblematisk. Men alle vanskeligheter er til for å overvinnes. Så også i denne sammenheng. Her viste det seg snart at bygdene har en stor fordel når det gjelder slike ting i motsetning til mer bymessige forhold. Alt skulle i utgangspunktet deles 50/50 men det viste seg etter hvert at det var verre for Freidig å følge opp og løse alle våre planer og forslag. Lotteri, festarrangementer, festsamling rundt et NM ble etter hvert tilgodesett helt og holdent Selbu Dette krevde igjen mye folk og velvilje fra hele bygda, men vi visste fra før at her skulle ikke slikt stoppe. Og igjen har vi mye å takke bygdas befolkning for igjen å stille opp å ta på seg arbeid og ansvar uten å være direkte tilknytning til klubben. Selve løpsøvelsene foregikk på kartet over Vikvarvmarkene på Mari og Reidar Strand sin eiendom som løpsarena. Løpet gikk

over 2 dager med vanlig individuelt og sprintløp. Idrettshallen ble brukt som åsted for festlig arrangement. Freidig sto som arrangør av stafettene som gikk i Mostadmark. Et særlig vellykket NM-arrangement gikk over i historien med god kritikk og et flott økonomisk resultat til klubben.

Ellers har klubben nesten årlig stått som arrangør av større o-løp i krets og nasjonal sammenheng.

Dugnader.

Foruten arbeidet med treningsløp og som ovenfor nevnt, større arrangement i klubben, har medlemmene vært med på mange dugnadsoppdrag i andre sammenhenger. Mange arbeidstimer i forbindelse med festarrangement som kunnskapskonkurransen, 2 år med bingo i Neatun og likeså ved andre lags tilstelninger der vi ble spurt om hjelp.

Utbringelse av brosjyrer og bøker både for Trondheim Elverk og andre.

Spørreundersøkelse for Selbu Elverk i 300 husstander i Sebu Fra Nekåbjørga til Dragsten.

Maling og opprydding ved flere damanlegg for Selbu Elverk.
forbindelse med flyfotografering
ved flere anledninger, både i Selbu og Tydal.

Det største prosjektet som klubben enda siste år var med på er vel sau-
rovdyrprosjektet som har pågått i mange år.

Dette og mere til har gitt uendelig mange arbeidstimer og flerfoldige kjørte km.
En skikkelig dugnadsinnsats som har gitt klingende mynt i klubbkassa.

Aktive utøvere i klubben:

Selbu O-klubb ble etter noen år en av de største klubbene i Trøndelag. En klubb som tok på seg flere store arrangement og fikk en stor bredde av løpere. Den som foretrakk tutororientering, de ukentlige tringsløp og løpere som deltok aktivt i kretsløp, nasjonale løp, og løp både i Sverige og Finland. Flere av klubbens løpere hevdet seg blant de beste i Trøndelag, og snart ble løpere fra klubben uttatt til hovedløpet for yngre, NM junior og NmM senior. Den første som markerte seg i Hovedløpet var Marit Uglem som ble nr. 4 i klassen D 14 (40 deltakere)

Også mange andre kan uten at vi kan nevne alle vise til fremdragende resultater både enkeltvis og i stafetter.

Hanne Sandstad var den første løper i klubben som vant et Norgesmesterskap. Dette Skjedde i 1988 da hun vant juniorklassen D 17-18. I slutten av 80 tallet og første del av 90 tallet var det søstrene Hanne og gro som markerte seg på et nasjonalt og Internasjonalt nivå. Vi gir her en egen omtale av søstrene Sandstad.

TURORIENTERINGA I SELBU OK

Allerede i 1970, 3 år etter at klubben ble stiftet, ble den vanlige turorienteringa startet.

Postene ble fordelt på de 2 karta som eksisterte i kommunen på den tida. Det var Freidigs o-kart kalt Mebondhaugene – Holtet og et instruksjonskart på Selbustrand (svart/hvitt) nord for Dalen. 60 poster ble satt ut, og det var en stor utfordring å finne alle. O-interesserte selbygger hadde fått et nytt trimtilbud, og en god del benyttet seg av det.

Antall poster som ble satt ut, varierte en del de første åra – helt opp i 75 stk. Selbu ok fikk etter hvert nye kart og disse ble bla tatt i bruk, og antallet poster ble 40 stk. hvert år.

Utmerkelsene har i alle år bestått av merker i forskjellig valører etter antall poster som ble tatt, og år. Mange har også klart gullmerkekravet mange år og gjort seg fortjent til statuetter.

O-klubben har 2 suverene turorienteringstrimmere. De har klart gullmerkekravet hele 36 ganger. **Brit Stubbe** tok alle posene fra starten fram til 2005 med unntak av 2 poster. **Ane Elisabeth Langseth** har deltatt samtlige år og tatt 1823 av totalt 1852 poster som har vært satt ut. Fantastisk prestasjon av de to damene.

Turorienteringa har forandret seg svært lite opp gjennom åra. Den har nå eksistert i 38 år, og mange har hatt fine opplevelser i skog og mark gjennom dette opplegget. Oppslutninga har ikke vært enormt stor, men en trofast stamme og noen nykommere har deltatt hvert år.

Trimtilbudet fra Selbu ok ble utvidet i 1981. Da ble **10 på topp** lansert. Det skulle være et tilbud til alle både aktive og passive, og det har det blitt. Blant toppene som ble valgt 1. året finner vi Rensfjellet, Bringen, Høystakken og Våttafjellet. Det ble satset høyt, men oppslutningen var meget god. Hele 54 kort ble solgt, men bare 13 stk tok alle postene. Likevel en meget god start på et tilbud som skulle vise seg å bli meget populært.

I år 2000 da 10 på topp hadde 20-årsjubileum ble de samme postene brukt og da tok 37 stk alle 10 postene. Antallet som har fattet interesse for dette trimtilbudet, har vært jevnt stigende med topp i 2006 da over 60 stk tok alle postene. Opp gjennom årene har det blitt benyttet ikke bare topper, men utløpsoser, voller, høydepunkt m.m. Store deler av Selbu har hatt sine poster, og noen har vært benyttet flere ganger. De som har deltatt, har blitt kjent i områder som de ellers neppe hadde oppsøkt, og det i tillegg til trimmen, har vært givende.

Premieringen har vært sparsom. Det har vært noen uttrekspremier og kåring av topphøne og topphane. I år har Selbusport'n satt opp et par fjellsko som uttrekspremie til en som har tatt alle 10 på toppostene i 2007. **Wivi-Ann- og Ingebrigt Garberg** er de 2 store 10 på topperne. De har tatt samtlige 10 på toppostene med unntak av 3 stk (det første året). Godt gjort.

Det siste trimtilbudet fra Selbu ok er **Sykkel-o**. Mange bruker etter hvert sykkel til å skaffe seg trim og, o-klubben ville prøve å gi disse et tilbud. 5 poster ble satt opp på forskjellige steder i bygda. Oppslutningen har vært brukbar – ca. 40 – 50 stk har hvert år tatt alle 5 postene.

Selbusport'n satte i 2006 opp en sykkel som ble trukket ut blant deltakerne. Ellers har det ikke vært noen premiering. Tilbudet startet som prøveprosjekt i 2004, og det var så pass vellykket at sykkel-o fortsetter som trimtilbud fra Selbu ok.

Gro- og Hannes o-karriere.

Hanne og Gro var henholdsvis 2 og 4 år da de kom til Selbu i 1972. Foreldrene hadde liten o-erfaring, men kom likevel fort inn i det gode o-miljøet, og barna ble dratt med på treningsløp og andre løp etter hvert.

De to jentene ble fort interessert i flere idretter. Ski var en naturlig kombinasjon med orientering, men også handball ble drevet aktiv i en periode.

I alderen 12-16 var begge to med i hovedløpene og plasserte seg av og til helt i toppen i sine klasser. Skia ble også flittig brukt. De deltok i hovedløpene med mange resultater blant de 10 beste.

I junioralderen var det orientering om sommeren og ski på vinteren. Det gikk i trening og skolearbeid året rundt. I orientering var de med på landslag og var ofte øverst på resultatlistene i konkurransene. På ski deltok de i den landsomfattende norgescupen og var ofte blant de 7-8 beste i sin klasse.

Selbu OK hadde på denne tida flere gode løpere, og det ble oppnådd mange gode plasseringer i stafett både lokalt og nasjonalt.

Det ble tidlig skolegang utenfor Selbu. Først idrettslinja på Heimal videregående og senere NTH. De kom fort inn i o-miljøet ved høyskolen, og det gikk ikke lang tid før de sprang for NTHI. Miljøet var mye større og muligheten for de store stafettene fristet.

Hanne opplevde som junior å bli verdensmester i stafett sammen med Hanne Staff og Torun Fossli. I tillegg ble hun nr. 4 individuelt.

Hanne ble norgesmester som junior og Gro har en 2. plass som beste plassering.

Som seniorer var de med å prege norsk orientering i nesten en 10-årsperiode på 1990-tallet. De var med på landslaget, deltok i verdenscupen og VM.

Hanne har oppnådd de beste resultatene med en verdenscupseier, et VM-gull i stafett, en sølv og en bronse individuelt i VM og seier i nordisk. I tillegg har hun en rekke andre gode plasseringer.

I NM har hun 8 individuelle seire og to kongepokaler.

Gro har en andreplass i NM individuelt bak søsteren som beste plassering.

I dag er de mosjonister, men synes fortsatt det er artig å løpe orientering og deltar på en del løp i Trøndelag.